

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/62/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5616203067
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2016:5616203067.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš v právnej veci starostlivosti o maloletého E. Y., nar. XX. X. XXXX, bytom ako matka, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, 031 80 Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matky J. Č., nar. XX. X. XXXX, bytom T. Š. XXX/X, XXX XX N. Y., zastúpenej advokátom JUDr. Ľubošom Rackom, PhD., so sídlom Vranovská 517/9, 031 01 Liptovský Mikuláš, a otca Ľ. Y., nar. XX. X. XXXX, bytom L. X, XXX XX V., v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

Otec je až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedeného Okresným súdom Liptovský Mikuláš pod spisovou značkou 9P/62/2016 oprávnený stykať sa s maloletým E. Y., nar. XX. X. XXXX každú prvú sobotu v kalendárnom mesiaci od 9.30 hod. do 19.00 hod. za prítomnosti matky alebo tretej osoby poverenej matkou. Otec v prítomnosti matky alebo osoby poverenej matkou maloletého prevezme a po ukončení styku ho odovzdá matke za jej prítomnosti alebo prítomnosti tretej osoby poverenej matkou na železničnej stanici v N. Y..

Matka je povinná maloletého E. Y.Á., nar. XX. X. XXXX na styk s otcom riadne pripraviť a v určený deň a hodinu priviesť maloletého na železničnú stanicu v N. Y..

Vo zvyšnej časti sa návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Matka maloletého podala na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 25. 4. 2016 návrh na začatie konania na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu E. Y., nar. XX. X. XXXX, ktorým navrhla, aby súd vydal rozsudok, na základe ktorého bude maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti a ktorým zároveň zaviazne otca prispievať na výživu maloletého sumou 120,00 eur mesačne k rukám matky vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred. V návrhu na začatie konania matka uviedla, že maloletý pochádza z krátkého mimomanželského vzťahu a v spoločnej domácnosti s otcom (v V.) žila len v období od marca 2010 do decembra 2010. Dňa 2. 1. 2014 uzavrela manželstvo s iným partnerom, z ktorého pochádza ďalšie maloleté dieťa. V súčasnosti žije v spoločnej domácnosti s manželom, s prvým maloletým a druhým maloletým dieťaťom. Styk otca s maloletým prebieha podľa dohody. Po dohode spravidla matka otca, t. j. stará matka maloletého, pricestuje vlakom z V., aby si maloletého vyzdvihla. Následne maloletého vezme vlakom do V., kde maloletý od piatku do nedele trávi čas v spoločnej domácnosti otca a jeho rodičov. V nedeľu stará matka maloletého dopraví vlakom späť do N. Y. na železničnú stanicu, kde si ho matka preberá. Komunikácia ohľadom maloletého prebieha výlučne medzi matkou maloletého a starou matkou. Otec s matkou dlhodobo nekomunikuje, svoju matku na ceste z V. do N. Y. a späť nesprevádza t. j. maloletého si osobne nepreberá. Starostlivosť o maloletého počas styku s otcom sa realizuje za aktívnej účasti starej matky. V súčasnosti má matka pochybnosti o zdravotnom

stave otca, nakoľko je liečený na schizofrenické psychiatrické ochorenie a odmieta dodržiavať lekárom stanovenú liečbu, čím sa jeho zdravotný stav zhoršuje. Má vedomosť o tom, že otec z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu dlhodobo nepracuje, je poberateľom dôchodkovej dávky. Matka nevie nájsť vhodný spôsob na riešenie tejto situácie s otcom, pretože ten s ňou nekomunikuje a jeho matka zdravotné problémy svojho syna popiera a zľahčuje. Doposiaľ nechcela brániť styku otca s maloletým, nakoľko maloletý sa na otca a jeho rodičov teší, navštevuje ich rád. Po zistení zdravotného stavu otca má pochybnosti o jeho spôsobilosti náležite sa postarať o maloletého a o tom, či je pobyt maloletého u otca v záujme maloletého. Maloletý matke opakovane udáva, že počas jeho pobytu u otca dochádza ku konfliktom medzi otcom maloletého a jeho otcom, t. j. starým otcom maloletého, ktorý nesúhlasí so životným postojom svojho syna k práci či jeho liečbe. Z uvedených dôvodov matka navrhla, aby styk s otcom prebiehal tak, že po dohode otec (či za doprovodu svojej matky alebo bez nej), prípadne len jeho matka, pricestuje do N. Y., kde si maloletého vyzdvihne s tým, že styk by prebiehal len spoločne stráveným časom v okrese mesta N. Y. a večer by bol maloletý odovzdaný späť matke. Otec a jeho matka s takýmto návrhom nesúhlasili, ich reakciou boli vyhrážky, že si otec prestane plniť vyživovaciu povinnosť.

2. Otec maloletého podal na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 19. 5. 2016 návrh na začatie konania na úpravu styku s maloletým dieťaťom E. Y.I., nar. XX. X. XXXX, ktorým navrhol upraviť stretávanie s maloletým, a to každý tretí víkend v mesiaci, počas polovice vianočných sviatkov, počas celých veľkonočných sviatkov, počas celých jarných prázdnin a počas polovice letných prázdnin. V návrhu otec uviedol, že doteraz sa s maloletým stretával. Matka, po tom, čo ho opustila, mu maloletého dávala každý mesiac na jeden týždeň od prvého roku jeho života. S maloletým má dobrý vzťah a nechce, aby sa to zmenilo, aby na neho zabudol. Aj jeho rodičia majú maloletého veľmi radi. Matka sa rozhodla, že od septembra 2016, keď maloletý nastúpi do 1. ročníka základnej školy, maloletého už do V. nepustí. Otec sa mnohokrát snažil s matkou dohodnúť, ale ona s ním nekomunikuje. S maloletým sa chce aj naďalej stretávať, aj keď to pre jeho školské povinnosti nebude možné tak často ako doposiaľ. Chce, aby ho matka informovala o všetkom, čo sa maloletého týka, pretože má na to právo.

3. Uznesením č. k. 9P/62/2016-20 zo dňa 11. 6. 2016 súd spojil na spoločné konanie návrh otca na úpravu styku s maloletým, sp. zn. 1P/114/2016 s návrhom matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, sp. zn. 9P/62/2016 s tým, že konanie sa ďalej bude viesť pod sp. zn. 9P/62/2016.

4. Dňa 24. 6. 2016 podal na tunajšom súde otec maloletého návrh na nariadenie predbežného opatrenia vo veci úpravy styku podľa § 102 Občianskeho súdneho poriadku, ktorým sa domáhal dočasne upraviť jeho styk s maloletým. Navrhol, že sa chce s maloletým stykať každý prvý víkend v mesiaci od piatku 14.30 hod. do nedele 16.30 hod. nepretržite, počas letných prázdnin od 25. 7. od 9.30 hod. do 31. 7. do 16.30 hod. nepretržite a od 25. 8. od 9.30 hod. do 31. 8. do 16.30 hod. nepretržite, do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy rodičovských práv a povinností. Návrh odôvodnil tým, že do dňa 13. 4. 2016 sa bez akýchkoľvek problémov stretával s maloletým. Maloletý u neho v V. trávil nepretržite jeden týždeň v mesiaci. Maloletého si od matky preberal na železničnej stanici v N. Y., kde ho po jeho návrate z V. odovzdával späť matke. Matka mu umožňovala stretávať sa s maloletým päť rokov, teda starostlivosť mu zabezpečoval už od útleho veku. Dňa 13. 4. 2016 matka maloletého oznámila jeho matke, t. j. starej matke maloletého, že maloletému viac neumožní pobyt v V.. Od tohto dňa nemá s maloletým žiadny kontakt, matka mu o ňom nepodáva žiadne informácie. S matkou sa nevie skontaktovať. Otec si uvedomuje, že maloletý od septembra nastupuje do 1. ročníka základnej školy a stretávanie v takom rozsahu, v akom prebiehalo už nebude možné, avšak nevidí dôvod, pre ktorý by sa aspoň v letných mesiacoch nemohli s maloletým stretávať v takom rozsahu, ako predtým. Počas piatich rokov sa s maloletým stretávali a vzájomne sa na tieto stretnutia tešili. Maloletému sa venoval a zároveň sa maloletý stretával aj so svojou starou matkou, s ktorou majú výborný vzťah. V súčasnosti matka svojím konaním bezdôvodne bráni otcovi v stretávaní s maloletým a upiera mu jeho rodičovské práva. Matka odmieta komunikovať a nie je možné sa s ňou dohodnúť na akomkoľvek styku s maloletým.

5. Návrh na začatie konania zo strany matky bol podaný dňa 25. 4. 2016 a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zo strany otca bol podaný dňa 24. 6. 2016, t. j. ešte za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej iba OSP), ktorý upravoval predbežné opatrenia v § 74 a nasl. S účinnosťou od 1. 7. 2016 začala pre občianske súdne konanie platiť nová právna úprava, ktorá nahradila OSP. Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) a

zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP) namiesto predbežných opatrení ustanovujú neodkladné opatrenia. Podľa prechodných ustanovení týchto zákonov, ak nie je ustanovené inak, platia tieto zákony aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia ich účinnosti, t. j. pred dňom 1. 7. 2016. V prípade neodkladných opatrení nová právna úprava neustanovuje inak, a preto sa na rozhodovanie o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia budú aplikovať nové zákony, t. j. CSP a CMP.

6. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. zakotvuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach, a to vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Tento zákon neupravuje osobitnú úpravu týkajúcu sa neodkladných opatrení vo veciach úpravy styku rodiča s maloletým, preto je potrebné pri rozhodnutí o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzať zo všeobecného právneho predpisu, ktorým je Civilný sporový poriadok (lex generalis). Tento v § 325 ods. 2 demonštratívne uvádza niektoré príklady neodkladných opatrení, ktoré môže súd nariadiť.

7. § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku
Neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

8. § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku
Pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku
Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. § 325 ods. 2 Civilného sporového poriadku
Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby
d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

11. § 326 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku
V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

12. § 329 ods. 2 Civilného sporového poriadku
Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. § 330 ods. 1 Civilného sporového poriadku
Súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

14. § 28 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len ZR)
Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

15. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je osvedčenie existencie potreby neodkladnej úpravy pomerov účastníkov a hodnoverným spôsobom preukázať dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana.

16. Predmetom konania vo veci samej je úprava výkonu rodičovských práv a povinností. Z návrhu na začatie konania a z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia mal súd preukázané, že je nevyhnutne potrebné, aby boli bezodkladne upravené pomery účastníkov, pretože rodičia sa nedokážu

o úprave styku otca s maloletým dieťaťom dohodnúť. Rodičia nie sú manželia, nežijú v spoločnej domácnosti. Maloletý žije v spoločnej domácnosti s matkou, jej manželom a druhým maloletým dieťaťom. Obaja rodičia, aj keď spolu nežijú v spoločnej domácnosti, majú povinnosť rovnakou mierou vykonávať sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. Oproti tomu majú rodičia aj rovnaké právo stretávať sa s maloletým dieťaťom. Maloleté dieťa má právo na zachovanie svojho vzťahu k obidvom rodičom a súd dbá na to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Je preto v záujme maloletého, aby sa stretával a udržiaval kontakt aj s druhým rodičom (otcom). Vzhľadom na vek dieťaťa je tiež dôležité, aby sa citové väzby maloletého k obidvom rodičom udržiavali a pozitívne rozvíjali. Vyššie uvedené skutočnosti osvedčujú dôvodnosť a trvanie nároku otca na styk s maloletým (rodičovské právo).

17. Súd vždy prihliada na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia. V čase rozhodovania súdu má maloleté dieťa približne šesť a pol roka. V tomto veku sa predovšetkým prehlbujú jeho vzťahy s najbližšími osobami, ktorými sú hlavne rodičia a intenzívne sa vytvárajú citové väzby a dôvera aj k ďalším osobám. V prípade, ak nie je zabezpečený dostatočný kontakt obidvoch rodičov s maloletým dieťaťom, nie je možné, aby sa citové väzby prehĺbovali. Matka je v súčasnosti na rodičovskej dovolenke s druhým maloletým dieťaťom a vzhľadom na to poskytuje maloletému prevažnú osobnú starostlivosť. Otec podľa jeho vyjadrenia po dobu troch mesiacov (od 13. 4. 2016) maloletého nevidel, nemá o ňom žiadne informácie, ale má záujem podieľať sa na jeho starostlivosti. Pokiaľ sa rodičia nedokážu dohodnúť o úprave styku otca s maloletým dieťaťom, vytvára sa tým konfliktné prostredie, ktoré môže negatívne vplyvať na vývoj maloletého. Súd neodkladným opatrením upravil styk v nevyhnutnom rozsahu, ktorý zabezpečí maloletému dieťaťu kontinuitu poskytovanej starostlivosti zo strany otca a zamedzí odcudzeniu medzi otcom a dieťaťom, prihliadajúc na vek dieťaťa (šesť a pol roka), na dobu odlúčenia maloletého od otca (tri mesiace), na všeobecný režim dieťaťa tohto veku (školské povinnosti a pod.), rodinné pomery na strane otca (konfliktné prostredie v spoločnej domácnosti s jeho rodičmi), na prevažnú osobnú starostlivosť poskytovanú matkou a na okolnosti na strane otca (pochybnosti matky o jeho zdravotnom stave). Z návrhu matky i z návrhu otca vyplýva, že doposiaľ sa rodičia vedeli na úprave styku dohodnúť a styk maloletého s otcom prebiehal bezproblémovo. Jediným dôvodom, pre ktorý matka obmedzila styk dieťaťa s otcom je jej obava o bezpečnosť maloletého. Matka uvádzala, že spravidla stará matka maloletého, pricestovala vlakom z V. po maloletého. Maloletý počas styku trávil čas v spoločnej domácnosti otca a jeho rodičov. Stará matka maloletého dopravovala vlakom späť do N. Y.. Komunikácia o maloleťom prebiehala výlučne medzi matkou a starou matkou maloletého. Otec s matkou dlhodobo nekomunikuje. Starostlivosť o maloletého počas styku s otcom sa realizovala za aktívnej účasti starej matky. V súčasnosti má matka pochybnosti o zdravotnom stave otca, ktorý má byť liečený na schizofrenické psychiatrické ochorenie a odmieta dodržiavať lekárom stanovenú liečbu. Otec maloletého podľa jej vedomostí z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu dlhodobo nepracuje. Stará matka zdravotné problémy svojho syna popiera a zľahčuje. Maloletý matke opakovane uviedol, že počas jeho pobytu u otca dochádza ku konfliktom medzi otcom maloletého a jeho otcom - starým otcom maloletého, ktorý nesúhlasí so životným postojom svojho syna k práci či jeho liečbe. Vzhľadom na uvedené, najmä s prihliadnutím na zdravotný stav otca (tvrdený matkou) a z toho vyplývajúce možné bezpečnostné riziká pre dieťa, súd neupravil styk otca v navrhovanom rozsahu neodkladným opatrením, bez vykonania dokazovania. Súd považuje za daných okolností za primerané, aby maloletý strávil s otcom aspoň jeden deň v kalendárnom mesiaci (do rozhodnutia súdu vo veci samej) za prítomnosti matky alebo tretej osoby poverenej matkou. Osobou poverenou matkou môže byť napríklad matka otca, t. j. stará matka maloletého, prípadne iná osoba, ktorú matka maloletého poverí účasťou pri styku otca s maloletým. Súd rešpektujúc citové väzby a vývinové potreby maloletého a berúc do úvahy všetky uvedené skutočnosti nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne (do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej o úprave výkonu rodičovských práv a povinností) upravil styk otca s maloletým iba na každú prvú sobotu v kalendárnom mesiaci od 9.30 hod. do 19.00 hod. Matke uložil povinnosť riadne pripraviť maloletého na styk s otcom a v určený deň a hodinu priviesť maloletého na železničnú stanicu v N. Y.. Vo zvyšnej časti návrh zamietol. Takáto dočasná úprava styku postačí na to, aby vzťah otca s maloletým bol zachovaný a aby nedošlo k prerušeniu citových väzieb. Súd v ďalšom konaní vo veci samej vykoná dokazovanie a následne po vyhodnotení všetkých dôkazov rozhodne v súlade so záujmom maloletého dieťaťa.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v 3 vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).